

Miljö- och energidepartementet
Er referens: M2015/03246/KI

Synpunkter på EU-kommissionens förslag till översyn av EU:s utsläppshandelssystem för perioden 2021-2030

Svensk Energi har fått möjlighet att lämna synpunkter till rubricerat direktivförslag till miljö- och energidepartementet. Våra synpunkter beskrivs nedan.

EU ETS – EU:s viktigaste klimatpolitiska styrmedel som måste värnas

EU ETS är ett kostnadseffektivt styrmedel för att minska utsläpp av växthusgaser vilket är till gagn för konkurrenskraft och samhällsekonomisk effektivitet. EU ETS fungerar väl tillsammans med elmarknaden. EU ETS bör därför vara den primära drivkraften för att minska utsläppen i den handlande sektorn i EU.

Svensk Energi stödjer EU:s klimatambition

Svensk Energi stödjer det av EU uppsatta målet om att åtminstone minska växthusgasutsläppen i EU med 40 procent till 2030. Svensk Energi välkomnar förslaget att revidera den årliga utsläppsminskningfaktorn till 2,2 % per år. Detta är en kraftfull och nödvändig ambitionshöjning jämfört med nuvarande faktor på 1,74% för att EU:s långsiktiga mål ska kunna uppnås.

Svensk Energi välkomnar den globala klimatöverenskommelsen och anser att det nu finns skäl att överväga en skärpning av EU:s klimatmål.

Översyn måste ske även av andra klimat- och energipolitiska styrmedel

Svensk Energi anser dock att för att EU ETS ska kunna bli ett kraftfullt instrument så räcker det inte med att justera EU ETS utan även andra styrmedel måste justeras eller fasas ut, såsom subventioner till förnybar och fossil energi. Detta visar EU-kommissionens beräkningar tydligt.

Det långsiktiga målet bör vara större andel auktionering

Svensk Energi stödjer Europeiska rådets slutsats från 2014 att andelen auktionerade utsläppsrätter inom systemet inte ska minska och därmed stödjer föreningen också att andelen utsläppsrätter som ska auktioneras under perioden fixeras och läggs in i direktivet. Föreningen anser dock att på sikt bör andelen auktionerade utsläppsrätter öka.

Att auktionera utsläppsrätter i en så kallad primärmarknad har ett egensyfte i att det skapar tydliga prissignaler. Trovärdigheten i ett marknadspris ökar desto mer handel som sker i en produkt.

Svensk Energi stödjer fortsatt gratis tilldelning av utsläppsrätter till de industrier som är utsatta för risk för koldioxidläckage och EU-kommissionens förslag om detta i direktivet. I takt med att omvärlden inför motsvarande regelverk för sin industri bör dock möjligheten till gratis tilldelning fasas ut.

Marknadsstabilitetsreserven bör hållas intakt

Svensk Energi anser att det är märkligt och kontraproduktivt att EU-kommissionen föreslår att 250 miljoner utsläppsrätter från den nyligen överenskomna marknadsstabilitetsreserven ska flyttas till en reserv för nya deltagare i systemet. Svensk Energi förordar att man håller marknadsstabilitetsreserven intakt i enlighet med de överenskommelser som gjorts mellan EU-parlamentet och rådet. Det vore mer logiskt att, precis som i fas 3, avsätta en andel av utsläppsrätterna under taket för perioden 2020-2030 till reserven för nya deltagare.

Avvakta med auktionering av utsläppsrätterna till fonderna

De olika fonder som föreslås etableras kommer att ge ett inflöde av utsläppsrätter till marknaden genom auktionering. Svensk Energi anser att auktioneringen bör planeras så att endast en mindre del utsläppsrätter auktioneras ut i början av perioden, med hänsyn till att det redan råder ett kraftigt överskott på utsläppsrätter på marknaden. Om utsläppsrätterna auktioneras i början av fas 4 så kommer effekten av marknadsstabilitetsreserven att urvattnas kraftigt, då denna beräknas avlägsna cirka 150 Mt utsläppsrätter per år i början av perioden. Genom att auktionera utsläppsrätter för innovationsfonden senare i perioden så finns det dessutom en större chans att värdet av fonden blir högre till följd av ökande utsläppsrättspriser.

Många förslag saknas i Kommissionens direktivförslag

- Kompensation till elintensiv industri

Svensk Energi saknar ett förslag om en EU-gemensam kompensation till elintensiv industri för indirekta effekter. Det är inte vettigt att denna form av kompensation inte är harmoniserad inom EU. EU-kommissionen har i sitt förslag ändrat ordet "may" till ordet "should". Detta är enligt Svensk Energis mening inte tillräckligt. All form av kompensation måste emellertid ses i en global kontext. Beroende på omvärldens agerande och krav på industrier i andra länder blir kompensationsbehovet olika stort och bästa fall uteblir det. Det är emellertid viktigt att en sådan kompensation sker som ett separat stöd och inte via elräkningen. Det sistnämnda riskerar att störa elmarknadens funktion.

- Användning av internationella krediter/länkning till andra utsläppshandelssystem

Även om EU:s 2030 mål är att minska växthusgasutsläppen genom inhemska åtgärder hade det varit lämpligt att hantera den fortsatta rollen för internationella krediter/länkning till andra utsläppshandelssystem i översynen. Internationellt erkända mekanismer med hög miljömässig integritet kan spela en viktig roll i att bygga en global utsläppsrättsmarknad. Ett övervägande bör ske hur dessa kan användas kopplat till EU:s utsläppshandelssystem, samt för

att uppnå EU:s klimatmål överhuvudtaget. Det kan finnas anledning att skärpa EU:s klimatmål och i samband med detta möjliggöra användning av sådana mekanismer, som nu är en del av det globala klimatavtalet.

- *Utvidgning till fler sektorer*

Svensk Energi hade önskat att Kommissionen tagit ett större grepp för att titta på möjligheter att utvidga systemet till flera sektorer. Revideringen av direktivet hade varit ett bra tillfälle för att överväga om fler sektorer ska omfattas. T.ex. skulle hela värmesektorn kunna integreras i EU:s utsläppshandelssystem och inte enbart fjärrvärme.

- *Regler för användning av utsläppsrätter i den icke-handlande sektorn*

Enligt Europeiska Rådets slutsatser från oktober 2014 kommer det att vara tillåtet för medlemsstater att använda utsläppsrätter från den handlande sektorn för att klara sina mål i den icke-handlande sektorn genom en engångsöverföring. Svensk Energi anser att det hade varit önskvärt att Kommissionen hade lagt fram regler för hur denna överföring ska gå till och i vilken omfattning det får ske.

Regelförenkling och minskad administrativ börda

Sverige bör generellt sett driva regelförenkling och minskad administrativ börda i förhandlingarna inom EU. Flertalet exempel på hur den administrativa bördan kan minska finns i Svensk Fjärrvärmes remissvar.

Synpunkter på den svenska implementeringen av direktivet

Svensk Energi stödjer de synpunkter som Svensk Fjärrvärme för fram i sitt remissvar angående den svenska implementeringen av direktivet hittills. Det gäller hanteringen av avfallsförbränningsanläggningar, där Sverige ensidigt väljer att inkludera dessa anläggningar vilket vi motsätter oss. Det gäller också hanteringen av små värmepannor, där Sverige bör utreda huruvida dessa fortsättningsvis ska omfattas av direktivet eller inte.

Stockholm som ovan

Pernilla Winnhed
VD, Svensk Energi

Cecilia Kellberg
Ansvarig klimatfrågor

